

TÜRK ULUSLARARASI GEMİ SİCİLİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, 16/12/1999 tarih ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu kapsamına giren gemi, yat ve özel maksatlı, özel yapılı gemilerin sicil işlemlerine ilişkin esasları belirlemek ve uygulanmasını sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2- Türk Uluslararası Gemi Siciline aşağıdaki gemiler ve yatlar tescil edilir.

a) 4490 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 21/12/1999 tarihinde Milli Gemi Siciline kayıtlı bulunan bütün gemiler ve yatlar.

b) Tonaj sınırı aranmaksızın, yurt içinde inşa edilen gemiler, yatlar ve özel maksatlı, özel yapılı bütün gemiler.

Yurt içinde, yurt dışına ihraç edilmek üzere inşa edilen veya yurt içinde Türk uyruklu gerçek veya tüzel kişiler için imal edilip de, daha sonra yurt dışına ihraç edilmiş olan ve tekrar yurda ithal edilen gemiler ve yatlar, yurt içinde imal edilmiş kabul edilir.

c) **(Değişik: RG-19/1/2005-25705)** Yurt dışından ithal edilecek 3.000 DWT'nin üzerindeki ticari amaçla kullanılan her türlü yük ve açık deniz balıkçı gemileri ile 300 Grostonun üzerindeki yolcu ve özel maksatlı, özel yapılı gemiler.

Dayanak

Madde 3 — (Başlığıyla birlikte değişik: RG-22/08/2002-24854)

Bu Yönetmelik, 16/12/1999 tarihli ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanununun 14 üncü maddesi ile, 7/2/2002 tarihli ve 4745 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun ilgili hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Gemi: Ticari amaçla kullanılan her türlü yük, yolcu ve açık deniz balıkçı gemilerini,
- b) Yat: Yat tipinde inşa edilmiş, gezi ve spor amacıyla yararlanılan, taşıyacakları yatçı sayısı otuzaltıyı geçmeyen, yük ve yolcu gemisi niteliğinde olmayan, turizm şirketi envanterinde kayıtlı ve tonilato belgelerinde "ticari yat" olarak belirtilen deniz araçlarını,
- c) Yatçı: Ticari yat personeli dışında kalan yolcuyu,
- d) Özel Maksatlı ve Özel Yapılı Gemiler: Yukarıda belirtilen gemi ve yat tanımına girmeyen, tipleri ve evsafı İdare tarafından belirlenen gemileri,
- e) MGS: 6762 sayılı TTK'nun 839 uncu ve diğer maddelerinde düzenlenen Milli Gemi Sicilini,
- f) TUGS: 4490 sayılı Kanun uyarınca oluşturulan Türk Uluslararası Gemi Sicilini,
- g) TTK: 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununu,
- h) **(Değişik: RG-19/1/2005-25705)** Bakanlık: Denizcilik Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık,
- ı) İdare: Denizcilik Müsteşarlığını,
- j) Çıplak Kiralama (Bareboat) :Bir ülke bayrağındaki geminin, bir donatan/işletici sorumluluğunda başka bir ülke bayrağına geçici bir süre ile geçmesini sağlayan, geminin giderinin kimin tarafından hangi ölçüde kiralanaacağı özel anlaşmalara tabi olan kiralamayı,
- k) Finansal Kiralama (Leasing) : Bir geminin mülkiyetinin mali yükümlülüklerini tamamlayıncaya kadar kiralama periyodunda, kredi ödemelerinde bir aksama olmadığı takdirde (satış hariç) gemi üzerindeki tasarruf yetkisinin kiracıya bırakılmasını,
- l) Klas Kuruluşları: Gemilerin, inşa donanım ve seyir emniyeti bakımından belirli ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğunu, kurulları dahilinde sörvey ve belgelendirme ile belirleyen, İdare tarafından onaylanmış/yetkilendirilmiş tarafsız kuruluşları,

m) Net Tonilato: Geminin ticari olarak kullanılabilen yerlerinin hacmi olup, o geminin yürümesine ve yürütenlerin ihtiyacına ayrılan yerlerin gros tonilatodan çıkarılması sonunda geri kalan hacmini,

n) DWT: Bir geminin taşıyabileceği en çok ağırlık olup, tam yükün, yakıtın, suyun, kumanyanın, yolcu ve gemi adamlarının kendilerinin ve eşyalarının ağırlıklarının toplamını,

o) Gros Tonilato: Bu hacim, geminin güverte altı ve güverte üstü bütün kapalı yerlerinin hacmini (2.83 m3= 1 gros tonilato), ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Türk Uluslar arası Gemi Sicili Memurluğu ve İrtibat Büroları ile Çalışma Usulleri

TUGS Memurluğu ve irtibat büroları

Madde 5- TUGS işlemlerini yürütmek amacı ile Denizcilik Müsteşarlığı bünyesinde İstanbul'da TUGS Memurluğu kurulmuştur.

İdare gerek görüldüğü takdirde, ilgili Bakanlığın onayı ile, MGS dairelerinin bulunduğu Trabzon, Samsun, Zonguldak, Bandırma, Çanakkale, İzmir, Mersin, Antalya ve İskenderun'da TUGS irtibat büroları açar.

TUGS Memurluğu bürosu ve irtibat büroları çalışma usulleri

Madde 6- TUGS Memurluğu Bürosu ve İrtibat Bürosu organizasyonu, çalışma yöntemleri ile nezaret usulleri aşağıda belirlenmiştir;

a) TUGS Memurluğu Bürosu ve İrtibat Bürosularının personel kadroları ve çalışma şartları İdare tarafından belirlenir.

b) TUGS Memurluğu Bürosu ve İrtibat Büroları bünyesinde, örneği Ek-1'de verilen TUGS Kütüğü açılır. Bu kütük bilgisayar ortamında tutulur ve ayrıca her gemi için ayrı bir dosya açılır.

c) TUGS alenidir. Tescil edilmiş gemi ile ilgili olduğunu belgeleyen herkes gemiye ait bütün sicil kayıtlarını tetkik edebilir.

d) TUGS kayıtlarının nezareti, yapılan işlemleri karşı vuku bulacak şikayet ve itirazların incelenip sonuçlandırılmasında, MGS nin tabi olduğu mevzuat hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tescil, Terkin ve Takyidat

Tescil

Madde 7- Türkiye'de mukim Türk ve yabancı uyruklu gerçek kişiler ile Türkiye'de Türk mevzuatına göre kurulmuş şirketlere ait gemiler ve yatlar TUGS'ye tescil ettirilebilir.

TUGS'ye kayıtlı bir gemi MGS'ye de kayıtlı ise, MGS kaydı re'sen terkin edilir.

Başvuru Şekli ve Tescile Esas Belgeler

Madde 8- TUGS'ye tescil başvurusunda, tescil talebini içeren dilekçe ile birlikte Ek-2'deki belgeler de ibraz edilir.

Bu belgelerin şekli denizcilikten sorumlu idare tarafından belirlenir. Belgelerin basım ve dağıtımı, Denizcilik Müsteşarlığı Döner Sermaye İşletmesi aracılığı ile yapılır.

Yükümlülük

Madde 9- TUGS'ye kayıtlı gemiler, MGS'ye kayıtlı gemilerin yürürlükteki mevzuat uyarınca bulundurmaları gereken tüm belgeleri gemide bulundurmak zorundadır.

TUGS Gemi Tasdiknamesi

Madde 10- MGS'den terkin edilerek TUGS'ye tescil edilen gemiler, mevcut gemi tasdiknamelerini MGS'den iptal ettirerek, örneği Ek-3'de verilen TUGS gemi tasdiknamesi alırlar.

Finansal Kiralama

Madde 11- Finansal kiralama (Leasing) kapsamında yurt dışından ithal edilen gemiler ve yatlar, TUGS kütük kayıt örneği Ek-4'de verilen özel sütununa tescil edilir. Bu tescil için 7 nci maddeye ek olarak, finansal kiralama sözleşmesi ve Bayrak ülkesinin tescil muvaffakatnamesi istenir.

Finansal Kiralama kapsamında, TUGS'ye tescil edilecek gemiler ve yatlar için, örneği Ek-5'de verilen Bayrak şahadetnamesi tanzim edilir.

Çıplak Kiralama

Madde 12- Çıplak kiralama (bareboat) kapsamındaki gemiler ve yatlar TUGS'ye tescil edilemez.

Yurtdışında TUGS'ye Tescil Başvurusunda Bulunma Esasları

Madde 13-Yurtdışında Başkonsolosluklara, Konsolosluklara ve yokluğunda Fahri Başkonsolosluk veya Konsolosluklara tescil başvurusunda bulunulan gemilerin ve yatların tabi olacağı esaslar aşağıdadır.

a) 4490 sayılı Kanun kapsamında olan gemi ve yat malikleri, Ek.6'daki bilgi ve belgelerle Başkonsolosluklara, Konsolosluklara ve yokluğunda Fahri Başkonsolosluk veya Konsolosluklara müracaat yapabilir.

b) Mürakat koşulları uygun ise, bu Yönetmeliğin kapsamında Maliye Bakanlığı'nca tahsil esasları tespit edilen kayıt ve tonaj harçlarının tahsil edilmiş olduğu TUGS müdürlüğü tarafından ilgili Başkonsololuğa, Konsololuğa ve yokluğunda Fahri Başkonsolosluk veya Konsololuğa bildirilmesini müteakip, örneği Ek-7'de verilen TUGS Bayrak şahadetnamesi tanzim edilir.

c) **(Değişik: RG-17/09/2006-26292)** TUGS bayrak şahadetnamesi tanzim edilen gemiler ve yatların TUGS'ne tescilinde, bayrak şahadetnamesi tanzim edildiği günden itibaren en geç bir yıl içerisinde mahalli sicile başvurulması halinde gemi veya yatın Türkiye'ye gelmesi gerekmeksizin sicile kaydı yapılır. Bu süreden daha önce bir Türk limanına gelen gemiler ve yatların, süreye bakılmaksızın TUGS bayrak şahadetnamesi iptal edilir.

d) Bayrak Şahadetnamesi üzerine düşülen ipotek şerhi tescil hükmündedir. Gemi tescilinde, ipotek şerhleri resen sicile kaydedilir.

Terkin, Satış, İsim Değişikliği, İpotek Tescili

Madde 14- TUGS'ye tescil işlemleri ile, gemilerin terkin, satış, isim değişikliği, ipotek tescili ve diğer benzeri işlemler, TTK ve 31.12.1956 tarihli ve 8520 sayılı Gemi Sicil Nizamnamesinin, 4490 sayılı Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Takyidat

Madde 15- MGS'den TUGS'ye tescil edilecek gemilerin sicili üzerindeki mevcut ipotek, amme alacağından doğan hacizler ve sair takyidat, TUGS'deki tescile aynen aktarılır.

(Değişik: RG-19/1/2005-25705) Üzerinde haciz veya sair takyidat bulunan gemiler ve yatların TUGS'dan terkin için, söz konusu haciz veya takyidatların kaldırılması yahut ipotekli alacaklının terkinde muvafakatı gereklidir."

MGS'den terkin ile TUGS'ye tescil olan gemiler bakımından, tescilden sonra üçüncü şahıslarca takyidat nedeniyle MGS'ye yapılan başvurular, TUGS'ye yapılmış sayılır. Bu tür başvurular, MGS Memurluğu tarafından işlem yapılmak üzere gecikmeksizin TUGS Memurluğuna bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Mevzuat

Madde 16- TUGS'ne tescilli gemiler, 4490 sayılı Kanun hükümlerine tabi olup, bu kanunun düzenlemediği hususlarda yürürlükteki mevzuat hükümleri uygulanır.

Uluslararası Anlaşmalar

Madde 17- T.C. Hükümetinin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar TUGS'ye tescilli gemiler için de geçerlidir.

Türk Bayrağı Çekme Hakkı

Madde 18- Türk Uluslararası Gemi Siciline tescil edilen gemiler ve yatlar Türk Bayrağı çekerler.

Kabotaj Hakkı

Madde 19- TUGS'ye kayıtlı olup da, TTK'nın 823 üncü maddesi uyarınca Türk Bayrağı çekme hakkına sahip olmayan gemiler ve yatlar, 815 sayılı Kabotaj Kanunu hükümlerinden yararlanamazlar.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve bu Kanuna göre çıkartılmış Yat Turizmi Yönetmeliği hükümleri saklıdır.

Klas Kuruluşları

Madde 20- TUGS'ye tescilli gemiler Denizcilik Müsteşarlığı'nın yetkilendirdiği klas kuruluşları dışındaki klas kuruluşları ile çalışamaz. Yetkilendirilmeyen klas kuruluşlarının düzenledikleri sertifikalar geçersizdir.

Personel Donanımı

Madde 21-a)Kaptanların T.C. vatandaşı olması esastır.

b) Donatanın T.C. vatandaşı olması veya TTK'nın 823 üncü maddesi kapsamındaki bir şirket olması halinde, kabotaj hattı dışında personelin en az % 51'inin T.C. vatandaşı olması zorunludur.

Gemiadamlarının Sosyal Güvenliği ve Çalışma Şartları

Madde 22- TUGS'ye tescilli olan gemi ve yatlarda çalışan gemi adamları;Türk sosyal güvenlik, bireysel ve toplu iş hukuku mevzuatına tabidirler.

Uluslararası veya ikili sosyal güvenlik sözleşmelerinde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, yabancı uyruklu gemi adamları, kendi ülkelerinde zorunlu veya herhangi bir ülkede özel sigortalı olduklarını kanıtlamaları şartı ile malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi tutulmazlar.

Yabancı Uyruklu Gemiadamlarının Ülkeye Giriş-Çıkış ve Konaklamaları

Madde 23- TUGS'ye kayıtlı gemi ve yatlarda çalışan yabancı uyruklu gemi adamlarının Bakanlık tarafından tanınan gemiadamı cüzdanları, yabancıların ülkeye kabulü ve ülkeden çıkarılmalarına ilişkin yürürlükteki mevzuat hükümleri saklı kalmak ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla pasaport yerine geçer.

a) Sözleşme ile bağlı bulunduğu gemide görev yaptıkları sürece, gemi adamlarının gemiye katılmak/ayrılmak için Türkiye'ye giriş ve çıkışlarında pasaport aranmaz.

b) Çalıştığı geminin uğrak yaptığı liman ile bu limana sınır yerleşim merkezlerinde bu kişilerden pasaport aranmaz.

c) Yukarıdaki işlemlerin geçerliliği için bahse konu şahsın TUGS'ye kayıtlı bir gemide çalıştığı/çalışacağını gemi maliki veya yetkili ve sorumlu temsilcisinden belgelemek zorunludur.

Gemi ve Yat Sigortaları

Madde 24- TUGS'ye kayıtlı gemiler ve yatlar, sigortalarını yurt dışında da yaptırabilirler.

Teşvik Esasları

Madde 25- (Değişik: RG-19/1/2005-25705) 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre Türk bayrağı çekebilen gemi ve yat sahiplerine yatırım sırasında tanınan mali yardım ve teşvikler, 4490 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yurt dışından ithal edeceği gemi ve yatlarını bu Yönetmelik hükümlerine göre TUGS'a tescil ettiren Türk uyruklu gerçek ve tüzel kişilere de tanınır."

Mali Hükümler

Madde 26- TUGS'ye tescil edilmiş gemiler, aşağıdaki mali hükümlere tabidirler:

a) Vergi İstisnası:

1) TUGS'ye tescilli gemilerin ve yatların işletilmesinden ve devrinden sağlanan kazançlar gelir ve kurumlar vergisi ile fonlardan istisnadır.

2) TUGS'ye kaydedilecek gemilere ve yatlara ilişkin alım, satım, ipotek, tescil, kredi, navlun mukaveleleri; damga vergisine, harçlara, banka ve sigorta işlemleri vergisine ve fonlara tabi tutulmazlar. Ancak, bu gemi ve yatlardan motorlu taşıtlar vergisine tabi olanların satış ve devrinde, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13/c maddesi gereğince bu taşıtlara ait o güne kadar ödenmemiş motorlu taşıtlar vergileri ile gecikme zamları, gecikme faizleri ve vergi cezalarının ödendiğini gösterir belge, motorlu taşıtlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesinden istenir.

3) TUGS'ye kayıtlı gemilerde çalışacak personele ödenen ücretler gelir vergisi ve fonlardan müstesnadır.

b) Uygulanacak Harçlar: TUGS'ye kayıtlı gemilerin ve yatların sahiplerinden aşağıdaki harçlar ayrıca tahsil olunur.

1) **(Değişik: RG-19/1/2005-25705)** Kayıt Harcı: TUGS'a tescil edilecek gemiler için 10.000 ABD Doları ve her bir net ton başına 1 ABD Doları karşılığı Türk lirası alınır. Gemilerden alınacak kayıt harcı, 4490 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde belirlenen usulle ve aynı bentte öngörülen miktara kadar arttırılabilir. TUGS'a tescil edilecek yatlar için alınacak maktu kayıt harcı 5.000 ABD doları karşılığı Türk lirası kadardır.kayıt harcı tahsil edilmeden tescil işlemi yapılamaz.

Finansal kiralama firmaları adına Türk Uluslar arası Gemi Siciline kayıtlı gemi ve yatların mülkiyetinin finansal kiralama sözleşmesi hükümleri gereğince kiracıya devri gerektiğinde, gemi ve yatı kendi adına tescil ettirecek kiracıdan kayıt harcı alınmaz.

2) (**Değişik: RG-19/1/2005-25705**) Yıllık Tonaj Harcı: TUGS'a tescilli gemiler ve yatlardan kayıtlı oldukları her takvim yılı için net ton başına 1 ABD Doları karşılığı Türk Lirası alınır. (**Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer**) Cumhurbaşkanı yıllık tonaj harcı tutarını on katına kadar artırmaya yetkilidir.bu harç her yılın Ocak ve temmuz aylarında olmak üzere iki eşit taksitte tahsil olunur.

Vadesi gelen yıllık tonaj harcı taksitleri ödenmedikçe sicilin terkin ve yeni sahibi adına tescili yapılmaz.

Devir sırasında vadesi gelmeyen harç taksitleri tescil olunduğu yeni sahibi tarafından taksit süreleri içinde ödenir.

TUGS'a kayıtlı gemi ve yatın sicilden re'sen terkinini gerektiren sebeplerin meydana gelmesi halinde, sicil kaydı daha sonra terkin edilse bile yıllık tonaj harcı yükümlülüğü terkin sebebinin gerçekleştiği tarihi takip eden ay itibarıyla sona erer. Terkin sebeplerinin gerçekleştiği tarih ile terkin tarihi arasındaki süre için alınmış harç varsa iade edilir."

c) Harç İndirimi: TUGS'ye tescilli gemiler, doğrudan veya çift (dual) olarak Türk Loydu'na klasli iseler, kayıt harcı ve yıllık tonaj harcı bedellerinde %50 indirim yapılır.

d) ABD Dolarının Türk Lirası karşılığının hesabı: Kayıt harcında TUGS'ye tescil tarihi, yıllık tonaj harcına ilişkin taksitlerde ödemenin yapıldığı gün için Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nca tespit ve ilan olunan döviz satış kuru esas alınır.

e) Alınacak harçların tarh, tahakkuk ve tahsilinde yukarıda aksine hüküm bulunmadıkça 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 sayılı Harçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

f) Harçların Tahsili:

1) Kayıt harcı ile yıllık tonaj harcının tahsili ve vadesinde ödenmeyen yıllık tonaj harçları ile ilgili işlemlerde uygulanacak usul ve esaslar, Maliye Bakanlığının görüşleri alınarak Denizcilik Müsteşarlığınca çıkartılacak genelge ile belirlenir.

2) TUGS'ye tescil edilen gemilerden alınan harçlar, Maliye Bakanlığı'nca ayrı bir hesapta izlenir ve %50'si altı ayda bir Denizcilik Müsteşarlığı Döner Sermaye İşletmesi bütçesine aktarılır.Harçların muhasebeleştirilmesi ve %50'sinin Denizcilik Müsteşarlığına gönderilmesi işlemlerinde uyulacak usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı tarafından tarafında çıkartılacak genelge ile belirlenir.

EK MADDE 1 – (Ek: RG-17/09/2006-26292)

2/12/2004 tarihli ve 5266 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce; yurt dışından ithal etmiş olduğu 3.000 DWT ve üzerindeki ticari amaçla kullanılan her türlü yük ve açık deniz balıkçı gemileri ile 300 Groston üzerindeki yolcu ve özel maksatlı, özel yapılı gemilerini Milli Gemi Siciline tescil ettiren Türk uyruklu gerçek veya tüzel kişiler, geçmişe yönelik hiçbir mali hak sağlamamak kaydıyla Türk Uluslararası Gemi Siciline tescil ettirebilirler.

Geçici Madde 1- (Mülga: RG-17/09/2006-26292)

Yürürlük

Madde 27- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 28- Bu Yönetmelik hükümlerini Denizcilik Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Devlet Bakanı yürütür.